

Bank Spółdzielczy w Gliwicach

**Informacja dotycząca adekwatności kapitałowej
Banku Spółdzielczego w Gliwicach podlegająca ujawnieniu
na dzień 31.12.2013 roku**

Gliwice, lipiec 2014 r.

Spis treści

1.1.	Informacje ogólne.....	3
1.2.	Organy Banku.....	4
1.3.	Przedmiot działalności.....	4
1.4.	Podstawa sporządzania polityki informacyjnej.....	5
2.	Zakres, cele i zasady polityki zarządzania ryzykiem.....	5
3.	Zakres i rodzaje systemów pomiaru i raportowania ryzyka.....	13
4.	Zasady polityki stosowania zabezpieczeń ograniczenia ryzyka....	15
5.	Podstawowe informacje na temat funduszy własnych.....	16
6.	Zasady i metody wyznaczania wymogów kapitałowych.....	17
7.	Proces pomiaru kapitału wewnętrznego ICAAP.....	18
8.	Analiza adekwatności kapitałowej.....	19
9.	Informacje w zakresie ryzyka kredytowego.....	20
10.	Informacje w zakresie ryzyka stopy procentowej.....	24
11.	Informacje dotyczące zmiennych składników wynagrodzeń.....	25
12.	Podsumowanie.....	27

1.1. Informacje ogólne o Banku

Bank Spółdzielczy w Gliwicach jest spółdzielnią. Bank prowadzi działalność na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (Dz.U. z 2000 r. Nr 119, poz. 1252 z późn. zm.).
- 2) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 1997 r. Nr 140, poz. 939 z późn. zm.)
- 3) ustawy z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 1982 r. Nr 30 poz. 210 z późn. zm.).

Podstawowym aktem regulującym organizację Banku jest Statut Banku Spółdzielczego w Gliwicach.

Bank wpisany został do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000044344, z dniem 03.10.2001 r.

Akta rejestrowe Banku przechowywane są w Sądzie Rejonowym w Gliwicach Wydział X Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, mającym siedzibę w Gliwicach przy ul. Kościuszki 15.

Bank posiada REGON nr: 000496521.

Bank posiada NIP nr 631-01-01-649.

Bank w 2012 roku prowadził działalność w 10 jednostkach organizacyjnych zlokalizowanych w:

- 1) Gliwicach,
- 2) Rudzie Śląskiej,
- 3) Pyskowicach,
- 4) Zabrze,
- 5) Lublińcu,
- 6) Rudzińcu,
- 7) Sośnicowicach,
- 8) Pilchowicach,
- 9) Ciasnej,
- 10) Gliwicach – Łabędy.

Bank, na podstawie i zasadach określonych w art. 4 i art. 16 ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych zrzeszony jest z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A., mającym siedzibę w Warszawie przy Grzybowskiej 81.

1.2. Organy Banku

Organami Banku są:

1. Walne Zgromadzenie Banku, zastąpione ze względu na ilość członków przez Zebranie Przedstawicieli Członków;
2. Rada Nadzorcza;
3. Zarząd.

Skład Rady Nadzorczej na dzień 31.12.2013 roku:

1. Wolak Władysław - Przewodniczący Rady Nadzorczej;
2. Szymczak – Błahut Marzenna;
3. Krzesiński Andrzej;
4. Berbesz Antoni;
5. Wysocki Joachim;
6. Zarzycki Andrzej.

Skład Zarządu na dzień 31.12.2013 roku:

1. Krzysztof Kochański – Prezes Zarządu;
2. Ewa Karkocha – Wiceprezes Zarządu;
3. Jolanta Siemieniaka – Wiceprezes Zarządu;
4. Stanisław Ogryzek – Wiceprezes Zarządu.

1.3. Przedmiot działalności:

Przedmiot działania Banku Spółdzielczego obejmuje następujące czynności bankowe:

1. przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów;
2. prowadzenie innych rachunków bankowych;
3. udzielanie kredytów;
4. udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych;
5. przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych;
6. udzielanie pożyczek pieniężnych;
7. operacje czekowe i wekslowe;
8. wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu;
9. nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych;
10. przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych;

11. udzielanie i potwierdzanie poręczeń;
12. prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych;
13. pośredniczenie w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym. Przekazy pieniężne dokonywane są za pośrednictwem Banku Zrzeszającego.

1.4. Podstawa sporządzenia Polityki informacyjnej

Niniejszy dokument stanowi realizację postanowień Polityki informacyjnej Banku Spółdzielczego w Gliwicach, Uchwały nr 385/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 r. (z późniejszymi zmianami) w sprawie szczegółowych zasad i sposobu ogłaszania przez banki informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zakresu informacji podlegających ogłaszaniu.

2. Strategie, procesy i struktura organizacyjna procesu zarządzania ryzykiem

Podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka. Podstawę formalną procesu zarządzania ryzykiem stanowi Strategia zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Gliwicach.

W Banku prowadzony jest proces identyfikacji, pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli podejmowanego ryzyka. Bank ocenia ponadto ryzyko wynikające z działalności planowanej do podjęcia w przyszłości.

Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy:

1. Dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu.
2. Stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki.
3. Monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka.
4. Wyznaczanie wymogów kapitałowych z poszczególnych obszarów ryzyka.

Bank uznaje za istotne następujące ryzyka:

1. ryzyko kredytowe (kontrahenta);
2. ryzyko rezydualne;
3. ryzyko koncentracji zaangażowań;
4. ryzyko rynkowe tj. ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym i ryzyko walutowe;
5. ryzyko operacyjne;

6. ryzyko płynności;
7. ryzyko kapitałowe;
8. ryzyko biznesowe;
9. ryzyko braku zgodności.

Bank dokonuje ponadto identyfikacji innych obszarów ryzyka towarzyszącego jego działalności, który to proces ma charakter ciągły. W przypadku, gdy bank zidentyfikuje ryzyko dokonuje analizy jego istotności. Ryzyko uznaje się za istotne w przypadku spełnienia przynajmniej jednego z poniższych warunków:

1. w czterech kolejnych kwartałach bank wyznaczył wewnętrznych wymóg kapitałowy dla danego ryzyka;
2. w czterech kolejnych kwartałach dane ryzyko uznano za wysokie w kontekście przeprowadzanych testów warunków skrajnych (jeśli bank przeprowadza takie testy dla danego ryzyka).

W przypadku gdy bank uzna dane ryzyko za istotne wdraża pisemnej procedury, które winny obejmować w szczególności zasady polityki oraz instrukcje zarządzania danym ryzykiem.

W ramach obszarów ryzyka uznanych za istotne bank wyznaczył cele strategiczne, które obejmują:

1. W zakresie ryzyka kredytowego:

- 1) utrzymanie dotychczasowego profilu ryzyka;
- 2) utrzymanie lub ograniczenie skali ryzyka kredytowego, stosownie do przyjętego apetytu na ryzyko;
- 3) utrzymanie stabilnego i zrównoważonego pod względem jakościowym i ilościowym portfela kredytowego;
- 4) stałe doskonalenie narzędzi oceny ryzyka kredytowego;
- 5) stałe doskonalenie jakości działalności kredytowej.

2. W zakresie ryzyka płynności:

- 1) utrzymanie płynności bieżącej Banku;
- 2) rozwijanie działalności handlowej oraz inwestycyjnej w granicach zatwierdzonych przez Zarząd i Radę Nadzorczą, przy założeniu zachowania bezpieczeństwa finansowego Banku, postanowień nadzorczych rekomendacji oraz norm płynności i adekwatności kapitałowej;
- 3) zwiększenie potencjału operacyjnego na rynku międzybankowym w celu efektywnego zarządzania kapitałem i płynnością Banku, w tym zapobiegania stratom w wyniku

- ponoszenia dodatkowych kosztów związanych z utrzymaniem płynności oraz wykorzystania możliwości osiągnięcia zysku w ramach przyjętych założeń i limitów;
- 4) wdrażanie rozwiązań wspomagających zarządzanie w sytuacjach kryzysowych zagrożenia płynności;
 - 5) wdrażanie rozwiązań wspomagających zarządzanie w sytuacjach kryzysowych zagrożenia płynności, z uwzględnieniem rozwiązań przyjętych w ramach Dyrektywy CRDIV i Rozporządzenia CRR.
3. W zakresie ryzyka operacyjnego:
- 1) ograniczanie występowania strat operacyjnych oraz dążenie do ich zminimalizowania, a także osiągnięcie jak najwyższych standardów zarządzania tym ryzykiem, jak również utrzymanie bezpieczeństwa Banku i jego zasobów na akceptowalnym poziomie;
 - 2) wdrożenie skutecznego procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym, adekwatnego do aktualnego profilu ryzyka;
 - 3) wdrożenie skutecznych systemów monitorowania i kontroli wewnętrznej.
 - 4) wdrożenie planu utrzymania ciągłości działania.
4. W zakresie ryzyka stopy procentowej:
- 1) utrzymanie profilu i skali ryzyka stopy procentowej w Banku na poziomie nie wyższym niż akceptowany;
 - 2) prowadzenie działań mających na celu zabezpieczenie ryzyka stopy procentowej w ramach prawidłowego zarządzania aktywami i pasywami;
 - 3) utrzymanie zmienności wyniku odsetkowego w granicach niezagrażających realizacji planu finansowego i adekwatności kapitałowej Banku;
 - 4) utrzymanie profilu ryzyka stopy procentowej w Banku na poziomie nie wyższym niż akceptowany;
 - 5) prowadzenie działań mających na celu zabezpieczenie ryzyka stopy procentowej w ramach prawidłowego zarządzania aktywami i pasywami.
5. W zakresie ryzyka walutowego:
- 1) ocena ryzyka walutowego dotycząca wdrażania nowych produktów;
 - 2) prowadzenie działań mających na celu zabezpieczenie ryzyka walutowe w ramach prawidłowego zarządzania aktywami i pasywami;
 - 3) ustalenie bezpiecznych limitów na podstawie danych historycznych i monitorowanie ich.
6. W zakresie ryzyka kapitałowego:

- 1) utrzymanie korelacji pomiędzy wartością funduszy własnych, a poziomem ryzyka towarzyszącego działalności banku, w zgodzie z przyjętą strukturą alokacji;
- 2) utrzymywanie stabilnego poziomu wyniku finansowego, którego znaczna część będzie zasilana fundusz zasobowy;
- 3) prowadzenie pasywnej polityki w zakresie funduszu udziałowego, którego istotność ulega marginalizacji w kontekście przepisów dokumentów CRDIV i CRR.

7. W zakresie ryzyka koncentracji:

- 1) dążenie do poprawy wskaźników koncentracji w celu utrzymywania ich na poziomie nie przekraczającym ustalonych limitów;
- 2) utrzymanie dotychczasowego profilu ryzyka koncentracji;
- 3) prowadzenie działań mających na celu zabezpieczenie ryzyka koncentracji w ramach prawidłowego zarządzania aktywami i pasywami;
- 4) wyznaczenie limitów uniemożliwiających zaangażowanie się banku powyżej akceptowanego poziomu ryzyka.

8. W zakresie ryzyka braku zgodności:

- 1) zapewnienie zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami zewnętrznymi;
- 2) zapewnienie zgodności procesów realizowanych w Banku z obowiązującymi regulacjami wewnętrznymi Banku;
- 3) minimalizowanie negatywnych skutków nieprzestrzegania regulacji zewnętrznych, wewnętrznych oraz przyjętych standardów postępowania;
- 4) dostosowanie narzędzi informatycznych do zmieniających się przepisów zewnętrznych i wewnętrznych.

9. W zakresie ryzyka biznesowego:

- 1) zapewnienie realizacji założeń strategicznych i planów finansowych banku;
- 2) realizację założeń dotyczących wypracowywanego wyniku finansowego Banku;
- 3) minimalizację skutków wpływów wahań koniunkturalnych na funkcjonowanie Banku.

Bank zgodnie posiada przygotowane w formie pisemnej strategię i procedury,

w następującym zakresie:

- 1) w zakresie ryzyka kredytowego i kontrahenta:
 - a) kryteria oceny zdolności kredytowej klientów banku, umożliwiające ograniczanie ryzyka kredytowego związanego z produktami i usługami, które bank oferuje;
 - b) system klasyfikacji ekspozycji kredytowych do kategorii ryzyka i tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banku, zgodnie z rozporządzeniem

Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz. U. Nr 235, poz. 1589, z późn. zm.)) lub system identyfikacji ekspozycji kredytowych, które utraciły wartość, dokonywania odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości bilansowych ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw na pozabilansowe ekspozycje kredytowe, zasady dywersyfikacji portfela ekspozycji kredytowych, stosowne do ustalonego przez bank dopuszczalnego poziomu ryzyka kredytowego, z uwzględnieniem rynków, na których działa bank;

2) w zakresie ryzyka rezyduального - pisemne zasady i procedury zarządzania ryzykiem wynikającym z mniejszej niż założona przez bank skuteczności stosowanych w banku technik ograniczania ryzyka kredytowego;

3) w zakresie ryzyka koncentracji - pisemne procedury zarządzania ryzykiem koncentracji, o którym mowa w § 1 pkt 1 uchwały nr 384/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie wymagań dotyczących identyfikacji, monitorowania i kontroli koncentracji zaangażowań, w tym dużych zaangażowań (Dz. Urz. KNF Nr 8, poz. 38, z 2010 r. Nr 2, poz. 11 oraz z 2011 r. Nr 9, poz. 33);

4) w zakresie ryzyka wynikającego ze zmian warunków makroekonomicznych – zasady zarządzania i zabezpieczania się przed ryzykiem wynikającym ze zmian warunków makroekonomicznych oraz jego wpływem na wysokość minimalnych wymogów kapitałowych w przyszłości;

5) w zakresie ryzyka rynkowego - procedury pozwalające na pomiar i zarządzanie elementami ryzyka rynkowego, które bank uznaje za istotne;

6) w zakresie ryzyka stopy procentowej w portfelu bankowym - procedury zarządzania ryzykiem wynikającym z możliwych zmian stóp procentowych, w odniesieniu do pozycji zaliczanych do portfela bankowego, obejmujące w szczególności testy warunków skrajnych mające na celu ustalenie, jakiej wielkości zmiany wartości ekonomicznej banku nastąpią przy założeniu nagłej i nieoczekiwanej zmiany poziomu stóp procentowych o 200 punktów bazowych;

7) w zakresie ryzyka operacyjnego:

a) procedury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym zasady identyfikacji, rejestracji i monitorowania straty z tytułu ryzyka operacyjnego oraz przyjęte przez bank określenie ryzyka operacyjnego dla potrzeb stosowania tych procedur, uwzględniające elementy, o których mowa w § 1 załącznika nr 14 do

uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej oraz uwzględniające zdarzenia charakteryzujące się niską częstotliwością występowania, lecz wysokimi stratami;

b) plany utrzymania ciągłości działania zapewniające ciągłe i niezakłócone działanie banku oraz plany awaryjne służące zapewnieniu możliwości prowadzenia bieżącej działalności banku i ograniczeniu strat w przypadku wystąpienia niekorzystnych zdarzeń wewnętrznych i zewnętrznych mogących poważnie zakłócić tę działalność;

c) zasady zarządzania kadrami (zasobami ludzkimi), w tym rekrutacji, monitorowania potrzeb kadrowych oraz planowania zaplecza kadrowego (kadry rezerwowej);

d) zasady zarządzania ryzykiem powierzenia wykonywania czynności podmiotom zewnętrznym;

8) w zakresie ryzyka płynności:

a) procedury zarządzania płynnością z uwzględnieniem podziału kompetencji i odpowiedzialności;

b) metody identyfikacji, pomiaru oraz monitorowania płynności;

c) plany awaryjne zapewniające niezakłócone prowadzenie działalności z uwzględnieniem zachowania płynności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych.

W konsekwencji zarządzanie ryzykiem w Banku realizowane jest w oparciu o opracowane w formie pisemnej i przyjęte przez Zarząd w przypadku strategii i polityk także zatwierdzone przez Radę Nadzorczą:

1. strategii w zakresie zarządzania wszystkimi obszarami materialnego ryzyka na jakie bank jest narażony;

2. polityki, a w szczególności :

1) Politykę zarządzania ryzykiem kredytowym;

2) Politykę zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych;

3) Politykę zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie;

4) Politykę zarządzania ryzykiem koncentracji zaangażowań;

5) Politykę informacyjną;

6) Politykę zgodności;

7) Politykę zarządzania ryzykiem operacyjnym;

- 8) Politykę zarządzania ryzykiem płynności;
- 9) Politykę zarządzania ryzykiem stopy procentowej;
- 10) Politykę zarządzania ryzykiem walutowym;
- 11) Politykę kapitałowa;
- 12) Politykę depozytowa;
- 13) Politykę powierzania czynności podmiotom zewnętrznym;
- 14) Politykę bezpieczeństwa danych osobowych;
- 15) Politykę bezpieczeństwa informacji;
- 16) Polityki zarządzania pozostałymi obszarami ryzyka, które bank uznał za istotne.

3. instrukcje które odnoszą się do zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, które bank w strategiach określił jako istotne.

Strategie zarządzania ryzykiem określają między innym:

1. definicję ryzyka;
2. profil ryzyka;
3. cele strategiczne banku;
4. ogólny podział obowiązków, tylko w przypadku ryzyka uznanego za istotne.

Polityki zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka określają między innymi:

1. poziom apetytu na ryzyko;
2. organizację zarządzania ryzykiem;
3. podział odpowiedzialności i zadania w zakresie zarządzania ryzykiem.

Instrukcje zarządzania ryzykiem określają między innymi:

1. podział obowiązków i odpowiedzialności pracowników, stosownie do struktury organizacyjnej Banku;
2. zasady współpracy jednostek organizacyjnych Banku;
3. zasady zarządzania ryzykiem bankowym, w tym zasady:
 - 1) identyfikowania ryzyka;
 - 2) pomiaru ryzyka;
 - 3) monitorowania ryzyka;
 - 4) kontroli ryzyka;
 - 5) zasady ograniczania ryzyka;
 - 6) zasady ustalania limitów i wyznaczania ich wielkości.

Do zapoznania się z procedurami i ich przestrzegania są zobowiązani wszyscy pracownicy Banku, w szczególności pracownicy uczestniczący w procesie zarządzania ryzykiem.

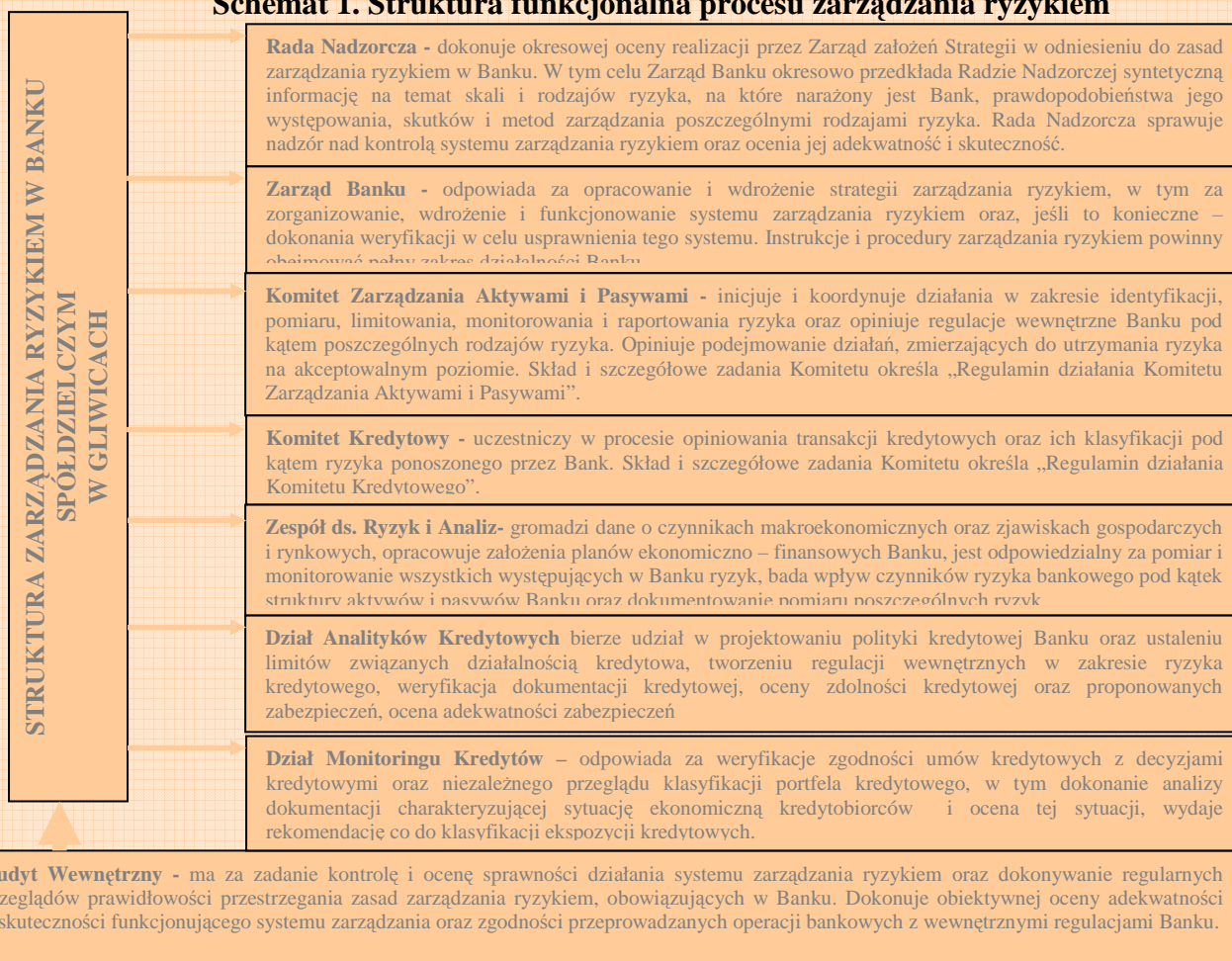
Procedury podlegają regularnej weryfikacji w celu ich dostosowania do zmian profilu ryzyka Banku i otoczenia gospodarczego, w którym

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne:

1. Rada Nadzorcza;
2. Zarząd;
3. Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami;
4. Komitet Kredytowy;
5. Zespół ds. Ryzyk i Analiz;
6. Dział Audytu Wewnętrznego;
7. Audyt wewnętrzny realizowany przez Bank Zrzeszający;
8. Dział Analityków Kredytowych;
9. Dział Monitoringu Kredytów;
10. pozostali pracownicy Banku.

Kompetencję i zakres obowiązków poszczególnych organów, jednostek i komórek organizacyjnych przedstawiono na poniżej:

Schemat 1. Struktura funkcjonalna procesu zarządzania ryzykiem

3. Zakres i rodzaje systemów pomiaru i raportowania ryzyka

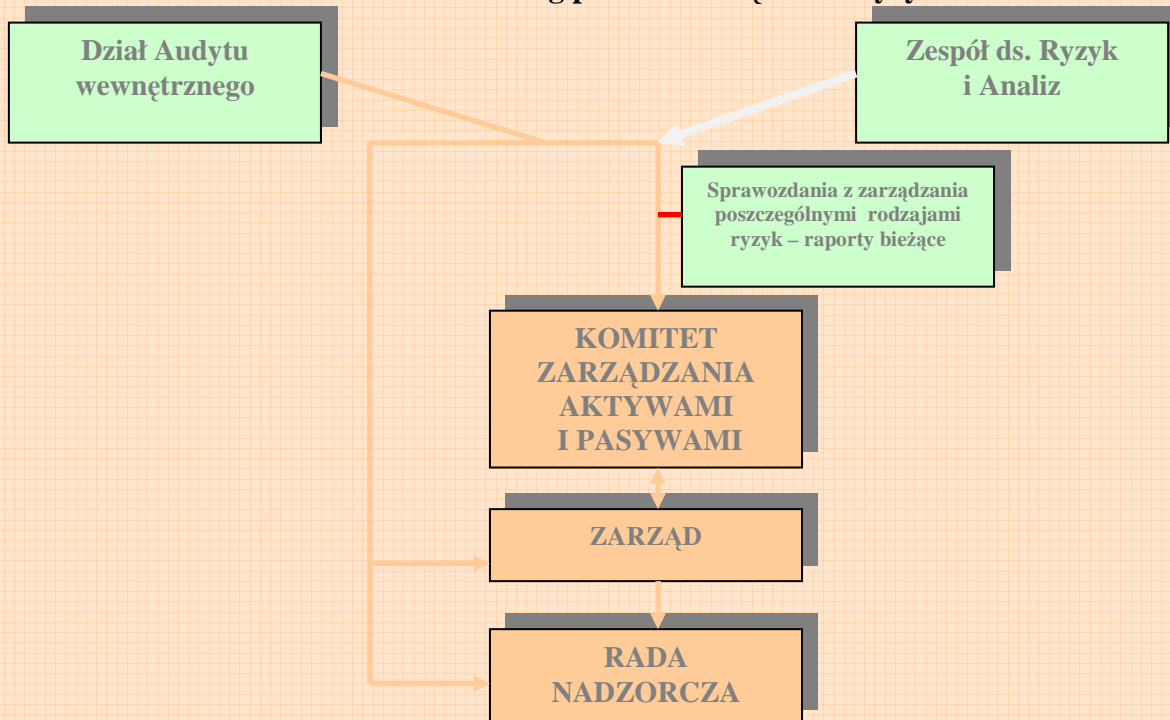
W ramach przyjętych systemów pomiaru i zarządzania ryzykami Bank wykorzystuje wskazane poniżej metody i narzędzia.

1. W zakresie ryzyka kredytowego i ryzyka koncentracji Bank dokonuje między innymi pomiaru:
 - 1) zaangażowania w poszczególne rodzaje ekspozycji kredytowych;
 - 2) jakości portfela kredytowego wyrażonej relacją ekspozycji przeterminowanych do globalnej wartości portfela ekspozycji bilansowych;
 - 3) wykorzystania limitów koncentracji zaangażowań określonych w art. 71 oraz art. 79 Ustawy Prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 roku z późniejszymi zmianami;
 - 4) zaangażowania i jakości detalicznych ekspozycji kredytowych;
 - 5) zaangażowania i jakości ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie;
 - 6) narażenia wyniku finansowego w konsekwencji realizacji scenariuszy testów warunków skrajnych.
2. W zakresie ryzyka płynności Bank korzysta z następujących narzędzi:
 - 1) analizy płynności bieżącej i natychmiastowej;
 - 2) metody luki płynności, przy założeniu urealnienia przepływu środków pieniężnych;
 - 3) analizy wskaźnikowej obejmującej między innymi ocenę podstawowych mierników płynności;
 - 4) analizy koncentracji w zakresie poszczególnych grup aktywów i pasywów;
 - 5) metody wyznaczania osadu we wkładach oraz krótkoterminowych prognoz depozytów niestabilnych, z uwzględnieniem wskaźników zrywalności i odnawialności;
 - 6) pogłębionej analizy długoterminowych źródeł finansowania aktywów;
 - 7) analizy nadzorczych miar płynności;
 - 8) analizy narażenia wyniku finansowego w konsekwencji realizacji scenariuszy testów warunków skrajnych.
3. W zakresie ryzyka stopy procentowej Bank wykorzystuje następujące metody:
 - 1) metodę analizy luki niedopasowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę stopy procentowej;
 - 2) analizę narażenia funduszy własnych i wyniku odsetkowego na ryzyko stopy procentowej, w kontekście realizacji scenariuszy testów warunków skrajnych;
 - 3) analizę ryzyka bazowego, z uwzględnieniem testów warunków skrajnych;
 - 4) prognozę stóp referencyjnych oraz analizę prognozowanego wyniku odsetkowego, z uwzględnieniem możliwych wariantów odchyleń;

- 5) analizę ryzyka bazowego.
4. W zakresie ryzyka walutowego Bank dokonuje oceny w obszarze następujących zagadnień:
 - 1) analizy całkowitej pozycji walutowej oraz jej relacji do wartości funduszy własnych;
 - 2) analizy indywidualnych pozycji walutowych dla poszczególnych walut z uwzględnieniem ich relacji do wartości funduszy własnych;
 - 3) analizy udziału poszczególnych walut w sumie bilansowej netto;
 - 4) analizy przestrzegania limitów dla pozycji walutowych;
 - 5) prospektywnej analizy zmian na rynku walutowym;
 - 6) analiz narażenia wyniku finansowego w konsekwencji realizacji scenariuszy testów warunków skrajnych.
5. W zakresie ryzyka operacyjnego Bank wykorzystuje w szczególnym stopniu rolę wszystkich pracowników, którzy zobligowani są do precyzyjnej identyfikacji i rejestracji incydentów generujących ryzyko operacyjne. Analiza w przedmiotowym zakresie obejmuje: oszacowanie skali incydentów, ocenę skuteczności działań podejmowanych w ramach redukcji ryzyka oraz ocenę kluczowych wskaźników ryzyka. Działania w obszarze identyfikacji i pomiaru ryzyka operacyjnego prowadzą do budowy ogólnej mapy ryzyka.
6. W zakresie ryzyka kapitałowego Bank bada wykorzystanie limitów kapitałowych, a także ocenia adekwatność kapitałową w kontekście współczynnika wypłacalności i współczynnika adekwatności kapitałowej.
7. W zakresie ryzyka biznesowego Bank poddaje analizie wpływ zewnętrznych czynników makroekonomicznych na realizację założeń strategicznych, w tym wyniku finansowego.
8. W zakresie ryzyka braku zgodności Bank dokonuje analizy zgodności regulacji i procesów wewnętrznych z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa.

Identyfikacja i pomiar ryzyk w Banku dokonywane są przez Zespół ds. Ryzyk i Analiz. W przedmiotowym procesie uczestniczą ponadto Rada Nadzorcza, Zarząd oraz Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami.

Schemat 2. Przebieg procesu zarządzania ryzykiem

System zarządzania ryzykiem jest objęty kompleksowym systemem raportowania, opartym na wykorzystaniu narzędzi informatycznych i teleinformatycznych. Zakres raportowania dla każdego obszaru ryzyka określono w regulacjach wewnętrznych Banku. Obejmuje one raportowanie bezpośrednie cykliczne, uwzględniające rozwiązania strukturalne banku oraz raportowanie bezpośrednie doraźne, którego odbiorcami są Zarząd i Rada Nadzorcza. System doraźny obejmuje w szczególności raportowanie na temat przekroczenia limitów ograniczających skalę ryzyka.

System raportowania obejmuje przekazywanie raportów w formie elektronicznej i papierowej z uwzględnieniem różnej częstotliwości, która jest dostosowana do konkretnego obszaru zarządzania ryzykiem. W konsekwencji proces zarządzania ryzykiem raportowanych jest do Zarządu w okresach co najmniej miesięcznych, z uwzględnieniem w niektórych przypadkach częstotliwości dziennej. Raportowanie nadzorcze kierowane do Rady Nadzorczej obejmuje natomiast okresy co najmniej kwartalne.

Sporządzane raporty, w zależności od specyfiki sprawozdawanego obszaru, zawierają zarówno informacje ilościowe, jak i jakościowe, z uwzględnieniem rekomendacji działań ograniczających skalę ryzyka.

4. Zasady polityki stosowania zabezpieczeń i ograniczenia ryzyka

Bank podejmując decyzję o zaangażowaniu kredytowym dąży do uzyskania pełnego zabezpieczenia o jak najwyższej jakości.

Jakość zaproponowanych zabezpieczeń Bank ocenia według ich płynności, aktualnej wartości rynkowej, dostępu do zabezpieczenia oraz ich wpływu na wysokość ewentualnie tworzonych rezerw celowych.

Ustanawiane zabezpieczenia korespondują z poziomem ryzyka, związanego z ekspozycją kredytową. Umowy dotyczące zabezpieczeń ekspozycji kredytowych podlegają monitorowaniu pod kątem ekonomicznym i prawnym.

W celu zmniejszenia ekspozycji Banku na ryzyko kredytowe, przy ustanawianiu prawnego zabezpieczenia stosuje się zasadę dywersyfikacji, zarówno w zakresie zabezpieczeń rzeczowych, jak i osobistych.

Prawne zabezpieczenie wierzytelności Banku stanowi potencjalne wtórne źródło spłaty tej wierzytelności. Z tego względu wartość rynkowa przyjętych zabezpieczeń jest systematycznie aktualizowana przez pracowników Banku, w ramach prowadzonego monitoringu.

Oceniając przedmiot zabezpieczenia Bank uwzględnia wartość zabezpieczenia możliwą do uzyskania podczas ewentualnego postępowania windykacyjnego, biorąc pod uwagę ograniczenia prawne, ekonomiczne oraz inne mogące wpływać na rzeczywistą możliwość zaspokojenia się Banku.

Zgodnie z postanowieniami Rekomendacji S Komisji Nadzoru Finansowego podstawowy miernik adekwatności zabezpieczenia wykorzystywany przez Bank stanowi wskaźnik LtV. W przedmiotowym zakresie przyjęto maksymalne poziomy LtV, zarówno na etapie udzielania ekspozycji kredytowej, jak i w całym okresie kredytowania. Poziom przedmiotowego parametru ustalany jest między innymi w oparciu o analizę skuteczności stosowania danego typu zabezpieczenia.

5. Podstawowe informacje na temat funduszy własnych

Bank prowadzi rachunek funduszy własnych w oparciu o zasady określone w art. 127 Ustawy prawo bankowe. Wartość funduszy własnych netto, według stanu na dzień 31.12.2013 roku, ukształtowała się na poziomie 47 394,34 tys. złotych. Strukturę funduszy własnych, z uwzględnieniem głównych właściwości, poszczególnych składników i pomniejszej przedstawiono w poniżej tabeli:

Tabela 1. Struktura funduszy własnych na dzień 31.12.2013 r.

<i>Dane w złotych według stanu na dzień 31.12.2013 roku</i>	
Fundusz udziałowy	6 911 350,00
Fundusz subskrybowany	-40,89
Fundusz zasobowy	27 803 883,32
Kapitał rezerwowy	47 900,09
Fundusz ogólnego ryzyka	12 539 960,13
Niepodzielony wynik z lat ubiegłych	150,91
Fundusz z aktualizacji wyceny	91 132,72
Wynik finansowy netto do podziału	0,00
Wartość netto Wartości Niematerialnych i Prawnych	105 008,37
Suma funduszy własnych	47 394 336,28
Suma funduszy własnych pomniejszonych o wartości niematerialne i prawne i nie uwzględniające wyniku do podziału za 2013 rok	47 289 327,91

6. Zasady i metody wyznaczania wymogów kapitałowych

Przyjęte przez Bank metody i zakresy wyznaczania wymogów kapitałowych uwzględniają uwarunkowania prawne określone w ramach Uchwały 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego. W tym kontekście Bank szacuje wymogi kapitałowe w ramach tzw. wymogu regulacyjnego i wymogu wewnętrznego (ICAAP).

Schemat 3. Zakres przedmiotowy procesy pomiaru adekwatności kapitałowej – wymóg regulacyjny

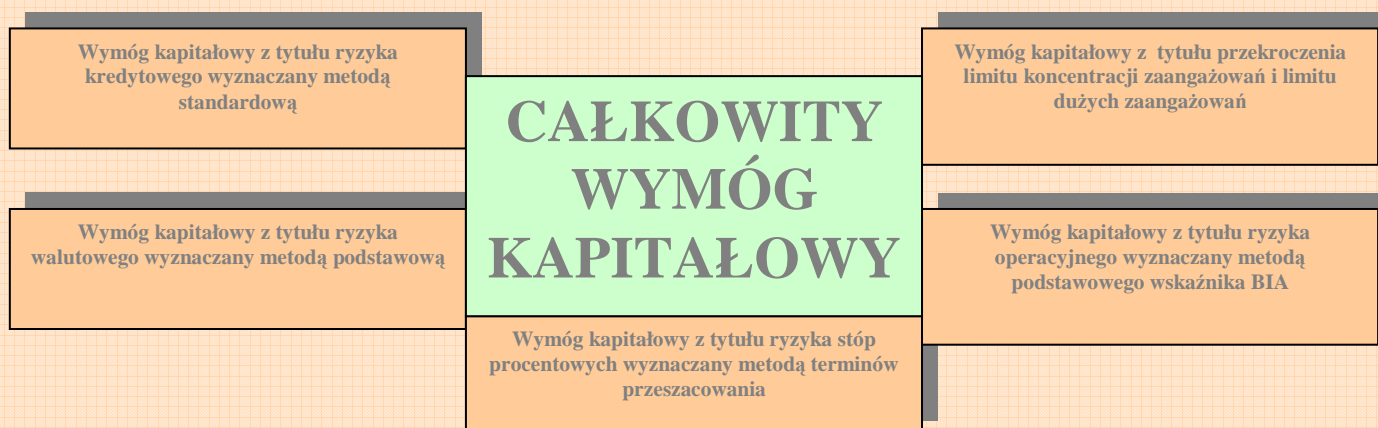

Tabela 2 Wymogi kapitałowe regulacyjne na dzień 31.12.2013 r.

Rodzaj ryzyka	Wymóg kapitałowy na 31.12.2013 roku w tys. zł	
	I Filar	Razem
Ryzyko kredytowe	26 603 429,00	26 603 429,00
Ryzyko rynkowe	0	0
Ryzyko operacyjne	3 084 748,00	3 084 748,00
Ryzyko koncentracji	0	0
Ryzyko płynności	0	0
Ryzyko stopy % (opcja klienta)	0	0
Ryzyko wyniku finansowego	0	0
Ryzyko kapitałowe (duże zaangażowania)	0	0
Ryzyko koncentracji dużych udziałów	0	104 000,00
Fundusze własne	X	29 792 177,00

7. Proces pomiaru kapitału wewnętrznego ICAAP

W myśl obowiązujących determinant prawnych Bank dokonuje pomiaru W szczególności Bank sporządza rachunek wewnętrznych wymogów w obszarze następujących grup ryzyk:

1. Ryzyka kredytowego;
2. Ryzyko walutowego;
3. Ryzyko operacyjnego;
4. Ryzyka koncentracji zaangażowań;
5. Ryzyka koncentracji branżowej;
6. Ryzyka koncentracji zabezpieczeń;
7. Ryzyka koncentracji w jednorodny instrument finansowy;
8. Ryzyka stopy procentowej;
9. Ryzyka płynności;
10. Ryzyka cyklu gospodarczego;
11. Ryzyka kapitałowego;
12. Ryzyka modeli;
13. Ryzyka strategicznego;
14. Ryzyka utraty reputacji;
15. Ryzyka rezydualnego;
16. Ryzyka wyniku finansowego.

Celem procesu pomiaru kapitału wewnętrznego ICAAP jest określenie takiego poziomu kapitałów własnych, który będzie odpowiadał profilowi ryzyka działalności Banku. Przy

czym przyjęto zasadę, iż globalna ekspozycja na wszystkie zidentyfikowane, istotne ryzyka nie może docelowo absorbować więcej niż 95% kapitałów własnych. Oznacza to w praktyce, że poziom kapitału wewnętrznego nie może być wyższy od iloczynu: 0,95 * wartość kapitału własnego.

8. Analiza adekwatności kapitałowej

Zgodnie ze stanem prawnym obowiązującym na dzień 31.12.2013 roku Bank był zobligowany do wyznaczania regulacyjnego wymogu kapitałowego z tytułu: ryzyka kredytowego i ryzyka operacyjnego. Dokonany w ten sposób rachunek był podstawą wyliczenia współczynnika wypłacalności, który ukształtował się na poziomie 13,02%. Podstawę określenia przedmiotowego rachunku stanowiły dane zaprezentowane poniżej.

Dodatkowo Bank dokonał pomiaru wewnętrznego wymogu kapitałowego, którego wyniki przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 3. Kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem dla poszczególnych klas ekspozycji na dzień 31.12.2013 r.

<i>Dane w tys. zł. według stanu na dzień 31.12.2013 roku</i>	
<i>Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych</i>	1 071.46
<i>Ekspozycje wobec organów administracji</i>	26.47
<i>Ekspozycje wobec instytucji finansowych, w tym banków</i>	39 757.89
<i>Ekspozycje wobec przedsiębiorców</i>	110 193.32
<i>Ekspozycje detaliczne</i>	30 944.03
<i>Ekspozycje zabezpieczone na nieruchomości</i>	104 577.27
<i>Ekspozycje przeterminowane</i>	22 900.66
<i>Pozostałe ekspozycje</i>	15 069.44

Tabela 4. Kwoty wewnętrznego wymogu kapitałowego na dzień 31.12.2013 r.

Rodzaj ryzyka	<i>Wymóg kapitałowy na 31.12.2013 roku w tys. zł</i>		
	<i>I Filar</i>	<i>II Filar</i>	<i>Razem</i>
Ryzyko kredytowe	26 603 429,00	0	26 603 429,00
Ryzyko rynkowe	0	0	0
Ryzyko operacyjne	3 084 748,00	0	3 084 748,00
Ryzyko koncentracji dużych udziałów	0	104 000,00	104 000,00
Fundusze własne	X	X	29 792 177,00

9. Informacje w zakresie ryzyka kredytowego

Polityka zarządzania ryzykiem kredytowym obowiązuje na wszystkich poziomach zarządzania oraz we wszystkich jednostkach organizacyjnych Banku zajmujących się ryzykiem kredytowym, a do jej realizacji zobligowani są pracownicy Banku.

Podstawowymi celami Polityki zarządzania ryzykiem kredytowym Banku są:

1. racjonalne zarządzanie ryzykiem portfela kredytowego;
2. harmonijny wzrost portfela kredytowego przy utrzymaniu jego relatywnie wysokiej dochodowości i minimalizacji wskaźnika kredytów nieregularnych;
3. zapewnienie zgodności procedur i produktów kredytowych Banku z wymogami regulacyjnymi.

Działalność kredytowa ma podstawowe znaczenie dla stabilności funkcjonowania i dochodowości Banku. Bank zamierza rozważnie podejmować i zarządzać ryzykiem kredytowym by uzyskać odpowiednie efekty finansowe. Polityka zarządzania ryzykiem kredytowym powinna zapewnić długoterminową zyskowność i kultywowanie wieloletniej współpracy z klientem, opartej na rachunku ekonomicznym oraz obustronnym zaufaniu i optymalnym zaspokojeniu potrzeb klientów.

W ramach standardowej analizy ryzyka kredytowego Bank dokonuje między innymi identyfikacji portfela ekspozycji zagrożonych i przeterminowanych. Przez należność przeterminowaną uznaje się wierzytelność z tytułu kapitału lub odsetek, której spłata nie nastąpiła w terminie umownym. Za należność zagrożoną uznaje się ekspozycję kredytową zaklasyfikowaną zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków, ze względu na kryterium terminowości spłat lub kryterium sytuacji ekonomiczno – finansowej, do kategorii: poniżej standardu, wątpliwe lub stracone.

Klasyfikacja należności o charakterze kredytowym do poszczególnych klas ryzyka odbywa się w oparciu o dwa kryteria:

1. kryterium terminowości spłaty kapitału i/lub odsetek;
2. kryterium oceny sytuacji ekonomiczno – finansowej kredytobiorcy lub poręczyciela.

Przegląd determinujący klasyfikację ekspozycji kredytowych w oparciu o kryterium terminowości dokonywany jest na koniec każdego miesiąca kalendarzowego (sprawozdawczego). W przypadku kryterium sytuacji ekonomiczno – finansowej przegląd dokonywany jest zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków, tj. w zależności od ekspozycji – odpowiednio w okresach kwartalnych i rocznych.

Na mocy przepisów w/w Rozporządzenia Ministra Finansów Bank tworzy rezerwy celowe na ryzyko związane z prowadzoną działalnością. Wysokość tworzonych rezerw celowych skorelowana jest bezpośrednio z klasyfikacją ekspozycji kredytowych oraz rodzajem przyjętych zabezpieczeń. Korekty wartości należności oraz poziomu rezerw wynikają bezpośrednio ze zmiany ich klasyfikacji (przeniesienia do wyższej lub niższej klasy ryzyka), a w przypadku rezerw dodatkowo ze zmiany zakresu i wartości zabezpieczeń wykorzystywanych do pomniejszenia podstawy tworzenia rezerw celowych oraz zmiany wartości rezerwy na ryzyko ogólne. Charakterystykę procesu zarządzania rezerwami w roku 2013 zilustrowano w poniższej tabeli.

Tabela 5. Zmiany poziomów rezerw celowych w latach 2012-2013 w złotych

<i>Kategorie należności</i>	<i>Stan na 31.12.2013 roku</i>	<i>Zwiększenia Rezerw</i>	<i>Wykorzystanie rezerw oraz różnice kursowe</i>	<i>Rozwiązanie rezerw</i>	<i>Stan na 31.12.2012 roku</i>	<i>Wymagany poziom rezerw na 31.12.2013 roku</i>
Rezerwy celowe na należności w sytuacji normalnej	0	0	0	0	0	0
- sektor finansowy	0	0	0	0	0	0
- sektor niefinansowy	0	0	0	0	0	0
- sektor budżetowy	0	0	0	0	0	0
Rezerwy celowe na należności w sytuacji pod obserwacją	45 869,23	320 470,03	42,58	286 243,27	11 685,05	45 869,23
- sektor finansowy	0	0	0	0	0	0
- sektor niefinansowy	45 869,23	320 470,03	42,58	286 243,27	11 685,05	45 869,23
- sektor budżetowy	0	0	0	0	0	0
Rezerwy celowe na należności poniżej standardu	95 278,58	111 743,54	0	123 194,72	106 729,76	95 278,58
- sektor finansowy	0	0	0	0	0	0
- sektor niefinansowy	95 278,58	111 743,54	0	123 194,72	106 729,76	95 278,58
- sektor budżetowy	0	0	0	0	0	0
Rezerwy celowe na należności wątpliwe	0	0	0	0	220 919,71	0
- sektor finansowy	0	0	0	0	0	0
- sektor niefinansowy	2 826,74	414 963,48	0	633 056,45	220 919,71	2 826,74
- sektor budżetowy	0	0	0	0	0	0
Rezerwy celowe na należności stracone	0	0	0	0	8 820 641,98	0
- sektor finansowy	0	0	0	0	0	0
- sektor niefinansowy	8 475 525,44	3 398 409,73	789 882,75	2 953 669,78	8 820 641,98	8 475 525,44
- sektor budżetowy	0	0	0	0	0	0
Rezerwy celowe ogółem	8 619 499,99	4 245 643,69	789 899,07	3 996 221,13	9 159 976,50	8 619 499,99

Bank tworzy ponadto, w oparciu o art. 130 Ustawy Prawo bankowe, rezerwę na ryzyko ogólne. Zasadniczym celem jej tworzenia jest pokrycie niezidentyfikowanego ryzyka związanego z prowadzeniem działalności bankowej. Jej wartość na dzień 31.12.2013 r. ukształtowała się na poziomie 1 717,53 tys. zł.

Łączna wartość należności banku na dzień 31.12.2013 roku wyniosła 477 547 tys. zł.

Tabela 6. Struktura należności na dzień 31.12.2013 r.

<i>Należności w tys. złotych według stanu na dzień 31.12.2013 roku</i>	
Należności od sektora finansowego	196 913.00
Należności od sektora niefinansowego	275 249.00
Należności od sektora budżetowego	5 384.00

Tabela 7. Średnia wartość ekspozycji kredytowych w podziale na klasy ryzyka na dzień 31.12.2013 r.

<i>Średnia wartość ekspozycji kredytowych w podziale na klasy ryzyka w wartościach nominalnych na dzień 31.12.2013 roku</i>	
Ekspozycje Normalne i Pod obserwacją	254 905 781.96
Ekspozycje Poniżej standardu	4 140 471.84
Ekspozycje Wątpliwe	828 484.38
Ekspozycje Stracone	19 018 003.61

Tabela 8. Struktura branżowa ekspozycji kredytowych, z uwzględnieniem klas ryzyka na dzień 31.12.2013 r.

<i>Struktura branżowa ekspozycji kredytowych z podziałem na klasy na dzień 31.12.2013 roku</i>											
Branża	Wartość nominalna	Struktura %	Łącznie wartość bilansowa i pozabilansowa	Struktura %	Wartość nominalna ekspozycji w klasie "Normalne" i "Pod Obserwacją"	Wartość nominalna ekspozycji w klasie "Poniżej standardu"	Struktura %	Wartość nominalna ekspozycji w klasie "Wątpliwe"	Struktura %	Wartość nominalna ekspozycji w klasie "Stracone"	Struktura %
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	11 754 700.49	8.42%	12 413 854.76	7.20%	10 710 266.43	1 044 434.06	50.66%	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Rybnictwo	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Górnictwo	1 291 764.59	0.93%	1 416 112.00	0.82%	1 291 764.59	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Przetwórstwo przemysłowe	37 580 156.37	26.93%	47 029 390.51	27.27%	36 370 690.14	0.00	0.00%	0.00	0.00%	1 209 466.23	9.31%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	7 415 000.00	5.31%	8 426 400.00	4.89%	7 415 000.00	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Budownictwo	18 139 909.46	13.00%	25 127 660.90	14.57%	10 173 287.38	5 016.58	0.24%	46 577.94	10.28%	7 915 027.56	60.92%
Handel hurtowy i detaliczny	28 200 372.42	20.21%	34 821 850.61	20.20%	24 038 501.30	432 925.70	21.00%	232 702.89	51.37%	3 496 242.53	26.91%
Hotele i restauracje	3 550 991.74	2.55%	3 878 127.83	2.25%	3 460 836.68	43 658.59	2.12%	0.00	0.00%	46 496.47	0.36%

Transport, gospodarka magazynowa i łączność	11 023 610.12	7.90%	13 453 527.94	7.80%	10 346 071.94	424 834.94	20.61%	100 930.99	22.28%	151 772.25	1.17%
Pośrednictwo finansowe	196 826.67	0.14%	221 204.23	0.13%	151 991.53	0.00	0.00%	0.00	0.00%	44 835.14	0.35%
Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	9 657 294.41	6.92%	13 004 033.95	7.54%	9 560 255.87	29 648.54	1.44%	0.00	0.00%	67 390.00	0.52%
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenie społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	1 610 000.00	1.15%	2 050 000.00	1.19%	1 610 000.00	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Edukacja	28 475.76	0.02%	28 475.76	0.02%	28 475.76	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	4 456 670.67	3.19%	5 909 970.67	3.43%	4 424 270.67	0.00	0.00%	0.00	0.00%	32 400.00	0.25%
Działalność usługowa, komunalna, społeczna, indywidualna, pozostała	4 616 197.06	3.31%	4 646 197.06	2.69%	4 432 446.98	81 237.00	3.94%	72 813.08	16.07%	29 700.00	0.23%
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Razem	139 521 969.76	1.00	172 426 806.22	1.00	124 013 859.27	2 061 755.41	1.00	453 024.90	1.00	12 993 330.18	1.00

Tabela 9. Struktura ekspozycji kredytowych w podziale na typ kontrahenta, z uwzględnieniem klas ryzyka na dzień 31.12.2013 r.

Struktura ekspozycji kredytowych w podziale na typ kontrahenta, z uwzględnieniem klas ryzyka na dzień 31.12.2013 roku								
Typ kontrahenta	Wartość nominalna	Struktura %	Wartość nominalna ekspozycji w klasie "Poniżej standardu"	Struktura %	Wartość nominalna ekspozycji w klasie "Wątpliwe"	Struktura %	Wartość nominalna ekspozycji w klasie "Stracone"	Struktura %
Osoby fizyczne	64 493 418.13	23.12%	2 004 168.56	48.40%	375 459.48	45.32%	5 253 704.96	27.62%
Rolnicy	10 535 483.82	3.78%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Przedsiębiorstwa prywatne i spółdzielnie	159 109 611.92	57.05%	722 639.24	17.45%	327 865.03	39.57%	12 066 179.17	63.45%
Przedsiębiorcy indywidualni	37 666 915.15	13.51%	1 413 664.04	34.14%	52 346.79	6.32%	1 698 119.48	8.93%
Podmioty finansowe	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Budżet	5 359 985.00	1.92%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Fundusze i fundacje	1 727 327.77	0.62%	0.00	0.00%	72 813.08	8.79%	0.00	0.00%

Tabela 10. Struktura ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności z uwzględnieniem klas ryzyka na dzień 31.12.2013 r.

<i>Struktura ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności z uwzględnieniem klas ryzyka na dzień 31.12.2013 r.</i>												
klasa ryzyka	R A Z E M	Avista	Do 7 dni	Do 1 m-c	1-3 m-c	3-6 m-c	6-12 m-c	1-3 lata	3-5 lat	5-10 lat	10-20 lat	Powyżej 20 lat
Normalna	239 304 575.05	643 682.93	488 146.24	959 511.54	4 581 341.89	20 156 046.28	32 082 648.57	83 537 232.68	34 210 674.45	44 773 424.89	17 189 634.36	682 231.22
Pod obserwacją	15 601 206.91	72 356.07	4 302.56	56 737.00	620 273.34	307 708.98	1 629 720.05	2 544 397.07	2 284 203.13	5 103 323.26	2 928 991.49	49 193.96
Poniżej standardu	4 140 471.84	103 353.34	6 292.85	50 241.89	101 317.93	133 024.97	619 572.46	898 019.47	564 418.95	760 485.25	866 552.44	37 192.29
Wątpliwa	828 484.38	119 537.06	3 951.27	18 876.02	47 935.34	73 221.92	214 108.27	41 615.46	36 370.99	101 891.77	170 976.28	0.00
Stracona	19 018 003.61	12 912 029.38	328.33	14 824.22	32 470.44	48 264.46	457 782.09	926 882.57	905 461.98	1 854 593.86	1 865 366.28	0.00
Suma	278 892 741.79	13 850 958.78	503 021.25	1 100 190.67	5 383 338.94	20 718 266.61	35 003 831.44	87 948 147.25	38 001 129.50	52 593 719.03	23 021 520.85	768 617.47

10. Informacje w zakresie ryzyka stopy procentowej

Bank identyfikuje ryzyko stopy procentowej wyłącznie w portfelu bankowym. Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej stanowi ryzyko wynikające z narażenia aktualnego i przyszłego wyniku finansowego Banku (głównie wyniku odsetkowego) oraz posiadanych kapitałów (funduszy) na niekorzystny wpływ zmian niezależnych od Banku rynkowych stóp procentowych. Ryzyko to objawia się w ramach:

1. ryzyka niedopasowania terminów przeszacowania;
2. ryzyka bazowego;
3. ryzyka opcji klienta.

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest utrzymanie zmienności wyniku finansowego oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku. Nadrzędnym założeniem realizowanym przez Bank w przedmiotowym zakresie jest utrzymanie niskiej wrażliwości wyniku odsetkowego na zmiany rynkowych stóp procentowych. Bank zachowuje pozycję luki niedopasowania w ramach przyjętych limitów.

Dla potrzeb analizy ryzyka stopy procentowej Bank uwzględnia ryzyko wcześniejszych spłat kredytów i ryzyko zrywalności depozytów. Przedmiotowe wartości podlegają limitowaniu. Bank zakłada, że ich poziom nie będzie przekraczał wspomnianych limitów.

Bank prowadził w 2013 roku swoją działalność przy założeniu następujących limitów ryzyka stopy procentowej:

1. 12,5% - w przypadku narażenia funduszy własnych.
2. 25% - w przypadku narażenia wyniku odsetkowego.

Pomiar ryzyka stopy procentowej dokonywany jest w okresach miesięcznych. Na dzień 31.12.2013 roku poziom narażenia funduszy własnych, przy założeniu zmiany stóp rynkowych (zarówno wzrostu, jak i spadku) o 200 punktów bazowych, osiągnął poziom odpowiednio 3,87% dla wzrostu stóp i – 4,78% dla spadku stóp. Natomiast współczynnik narażenia wyniku odsetkowego, przy analogicznej zmianie stóp rynkowych, przyjął odpowiedni wartość 13,82% i -17,08%.

Monitorowanie, pomiar i limitowanie ryzyka stopy procentowej w Banku odbywa się dla pozycji złotych oraz walutowych łącznie. W przypadku, gdy udział jednej z walut obcych przekroczy 5% sumy bilansowej, Bank będzie sporządzał raporty dla tej waluty oddzielnie (w przeliczeniu na PLN).

11. Informacje dotyczące zmiennych składników wynagrodzeń

W związku z obowiązkami wynikającymi z Uchwały 259/2011 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 4 października 2011 roku Bank Spółdzielczy w Gliwicach prezentuje informacje na temat polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze.

Bank Spółdzielczy w Gliwicach przyjął, zatwierdzony przez Radę Nadzorczą, dokument Polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze. Zgodnie z zapisami § 6 ust. 4 i ust. 5 Bank Spółdzielczy w Gliwicach nie jest uznawany za bank znaczący pod względem wielkości. W konsekwencji tego w strukturze organizacyjnej nie wyodrębniono Komitetu ds. wynagrodzeń, a jego funkcje przejęła Rada Nadzorcza. Opisanie powyżej zasady Bank stosuje od początku 2012 roku. W tym kontekście prezentowane dane ilościowe dotyczące zmiennych składników wynagrodzeń uwzględniają dane zagregowane bez wyodrębnienia danych informacji członków Zarządu Banku. Ponadto ze względu na ograniczoną grupę osób objętych zasadami kształtowania zmiennych składników wynagrodzeń oraz charakterystykę struktury organizacyjnej banku, która uwzględnia wyłącznie podstawowe linie biznesowe, przedmiotowe dane nie uwzględniają podziału względem kryterium linii biznesowej.

Bank wyznaczył osoby objęte zasadami określonymi w Polityce zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze W ich skład wchodzi:

- 1) Członkowie Zarządu;
- 2) Dyrektor ds. Ekonomiczno – Prawnych;
- 3) Główny Księgowy.

Bank dokonuje w stosownych przypadkach przeglądu katalogu osób zajmujących stanowiska kierownicze, a w przypadku spełnienia przez nowe osoby stosownych kryteriów dokonuje aktualizacji wykazu. Przegląd wykonywany jest w szczególności w przypadku zasadniczych i systemowych zmian w zakresie struktury organizacyjnej Banku.

Przyznane wyżej wymienionym osobo, zmienne składniki wynagrodzeń wypłacane są w 60 % w formie pieniężnej, w cyklu kwartalnym, natomiast wypłata pozostałej części - 40 % odroczonego wynagrodzenia zostaje zdeponowana na „indywidualnym koncie każdego menadżera”. Wypłata części odroczonej następuje pod warunkiem uzyskania przez menadżera pozytywnej oceny efektów pracy za trzyletni okres oceny. Ocena efektów pracy każdego menadżera, pod kątem wypłaty zmiennych składników wynagrodzeń odbywa się corocznie, po zakończeniu roku obrachunkowego, a przy ocenie uwzględniane są efekty pracy za okres trzyletni. Wypłata części odroczonej następuje w trybie „pro-rata” corocznie jednorazowo z dołu w terminie do sześciu miesięcy po zakończeniu trzyletniego okresu oceny efektów pracy. W ramach przedmiotowego systemu wynagrodzenie zmienne wypłacane będzie w 1/3 naliczonej wartości w każdym roku po zakończeniu okresu naliczania.

W zależności od wyników indywidualnej oceny efektów pracy menadżera część odroczonego zmiennych składników wynagrodzeń może być przyznana do wypłaty w pełnej wysokości, w części, bądź też menadżer może jej zostać pozbawiony w całości. Menadżer może zostać pozbawiony wypłat odprawy lub rekompensaty z tytułu zakończenia stosunku pracy w przypadku ogłoszenia upadłości Banku lub wszczęcia postępowania naprawczego w stosunku do Banku. Odprawy i rekompensaty z tytułu zakończenia stosunku pracy menadżera, którego stosunek pracy ulegnie rozwiązaniu przed okresem trzech lat pozostawania na stanowisku kierowniczym, mogą zostać pomniejszone proporcjonalnie do okresu zatrudnienia na kierowniczym stanowisku pracy.

Ustanie stosunku pracy menadżera w ciągu trzyletniego okresu oceny nie powoduje pozbawienia go prawa do premii odroczonej w odniesieniu do przyznanej menadżerowi premii odroczonej w okresie jego pracy za dany trzyletni okres. W takiej sytuacji ocena pracy menadżera, po kątem wypłaty premii odroczonej obejmuje tylko i wyłącznie okres jego pracy w Banku w trakcie trzyletniego okresu oceny.

Oceny efektów pracy członków Zarządu Banku dokonuje Rada Nadzorcza Banku w oparciu o następujące dane ekonomiczne oraz wskaźniki finansowe:

- 1) zysk netto;
- 2) zwrot z kapitału własnego (ROE);

- 3) jakość portfela kredytowego;
- 4) przyrost oblię kredytów;
- 5) przyrost sumy bilansowej.

Ocena wymienionych wskaźników dokonywana jest dodatkowo w aspekcie spełnienia przyjętych w banku norm w zakresie strategii zarządzania ryzykiem.

W przypadku pozostałych osób kryteria oceny efektów pracy obejmują:

- 1) dla Głównego Księgowego Banku - rzetelne prowadzenie ksiąg rachunkowych Banku w oparciu o zatwierdzone zasady rachunkowości oraz dbałość o staranne sporządzanie sprawozdań finansowych;
- 2) dla Dyrektora ds. Ekonomiczno- Pranych- rzetelne monitorowanie sytuacji ekonomicznej banku, ze szczególnym uwzględnieniem ryzyka oraz dbałość o staranne sporządzanie sprawozdań tym zakresie.

Zmienne składniki wynagrodzeń, ze względu na specyfikę formy organizacyjno – prawnej Banku, nie są wypłacane w instrumentach finansowych. Suma wynagrodzeń w roku 2013 osiągnęła poziom 1 445 639,54 zł, w tym wynagrodzenie stałe obejmowało kwotę 1 168 285,34 zł, natomiast wynagrodzenie zmienne kwotę 277 354,20 zł. Wypłacona część wynagrodzenia zmiennego ukształtowała się na poziomie 175 526,00 zł, a kwota odroczonego przyjęła wartość 101 828,20 zł.

12. Podsumowanie

Bank Spółdzielczy w Gliwicach prowadzi działania o charakterze permanentnym mające na celu stałe doskonalenie procesów zarządzania ryzykiem. Właściwa korelacja czynności operacyjnych z poziomem narażenia na ryzyko związane z działalnością Banku jest gwarancją dynamicznego i długookresowego rozwoju.